

Osio 1. Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi	HARDENER RED (FOR POLYESTER-STOPPER)
Valmisteen tunnuskoodi	4024669853728

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käyttötavat

based on use descriptor system given by guideline of the European Chemical Agency

Toimiala	SU 3, SU 22
Tuoteluokka	PC9b

Muut tiedot katso kappale Altistumisskenaariolla

Tämä tuote on tarkoitettu vain teolliseen ja/tai ammattimaiseen käyttöön, ei kuluttajille.

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yhtiön/yrityksen tunnistetiedot

Valmistaja/Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja	STANDOX GmbH
Osoite/PL	Christbusch 45
Kansallinen tunnus/Postinumero/Paikka	DE 42285 Wuppertal
Puhelin	+49 (0)202 2530-0

Maahantuoja/Y-tunnus	HL Group - HL Automaalit
Osoite/PL	Hiekkakiventie 5
Kansallinen tunnus/Postinumero/Paikka	FI 00710 Helsinki
Puhelin	+358 0207 445 200
Telefax	+358 0207 445 216

Käyttöturvallisuustiedotteen tietoja

Vastuullinen osasto	Automaaliosasto
Puhelin	+358 0207 445 200
Sähköpostiosoite	sds-information@deu.standox.com

1.4 Hätänumero

Hätänumero, Myrkytyskeskus	Myrkytystietokeskus +358 (0)9 471 977 (suora) +358 (0)9 4711 (vaihde)
----------------------------	---

Lisätietoja saadaksenne olkaa hyvä ja lukekaa myös Internet-sivujamme

<http://www.standox.com>

Osio 2. Vaaran yksilöinti

Seos on luokiteltu vaaralliseksi direktiivin 1999/45/EY mukaan.

2.1. Aineen tai seoksen luokitus

Seoksen luokitus

Euroopan unionin muutetun direktiivin 1999/45/EY mukaisesti.

Luokitus : Ärsyttävä; Herkistävä; Hapettava;

[R7] Aiheuttaa tulipalon vaaran. [R36] Ärsyttää silmiä. [R43] Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

2.2. Merkinnät

Varoitusmerkki

Xi Ärsyttävä

O Hapettava

Sisältää

Bentsoyyliperoksidi.

R-lausekkeet

R36	Ärsyttää silmiä.
R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R7	Aiheuttaa tulipalon vaaran.

S-lausekkeet

S3/7	Säilytettävä tiiviisti suljettuna viileässä paikassa.
S37/39	Käytettävä sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta.
S46	Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

2.3. Muut vaarat

Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan pysyviä, kertyviä ja myrkyllisiä (PBT). Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan erittäin pysyviä ja erittäin kertyviä (vPvB).

Osio 3. Koostumus ja tiedot aineosista

3.1. Aineet

Tuote on valmiste. Terveydelle vaarallisten vaikutusten tiedot perustuvat sen aineosiin.

3.2. Seokset

Kuvaus

Synteettisten keinohartsiin ja liuottimien sekoitus

Vaaraa aiheuttavat aineosat

Aineet, joista aiheutuu vaara terveydelle tai ympäristölle, vaarallisista aineista annetun direktiivin 67/548/ETY ja/tai asetuksen (EY) N:o 1272/2008 II osaston ja liitteen VI, sellaisina kuin ne ovat muutettuina asetuksella (EY) N:o 790/2009, määritelmän mukaisesti.

CAS 94-36-0	Bentsoyyliperoksidi	
EC 202-327-6	REACH rekisterinumeroa ei ole saatavilla	45,00 - < 55,00 %
Luokitus	E: R34; O: R7; Xi: R36; R43	
	[VI*] Org. Perox. B, H214; Skin Sens. 1, H317; Eye Irrit. 2, H319;	
CAS 27138-31-4	Oksidipropyylidibentsoaatti	
EC 248-258-5	REACH rekisterinumeroa ei ole saatavilla	2,00 - < 2,50 %
Luokitus	N: R51/53; Repr.Cat.3: R62; Repr.Cat.3: R63	
	Repr. 2, H361; Repr. 2, H361d; Aquatic Chronic 2, H411;	

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen annettuun tarkistuspäivään mennessä tähän tuotteeseen käytetyille kemiallisille aineille ei ole annettu REACH-rekisteröintinumeroita.

Erityiset ohjeet

R-lausekkeiden selitykset, ks. kappale 16

H-lausekkeiden selitykset, ks. kappale 16

[VI*]: Asetuksen (EY) N:o 1272/2008 liitteen VI viimeisimmän muutoksen mukainen harmonisoitu luokitus

Osio 4. Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Erityiset ohjeet

Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin. Älä koskaan anna tajuttomalle henkilölle mitään suun kautta.

Hengitys

Vältettävä pölyn hengittämistä. Pölyn hengittäminen voi aiheuttaa hengenahdistusta, rinnan ahdistusta, kurkkukipua ja yskää. Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Jos hengitys on epäsäännöllistä tai pysähtynyt, annetaan elvytystä. Otettava yhteys lääkäriin, mikäli oireet jatkuvat.

Ihokosketus

Älä käytä liuottimia tai ohenteita! Riisuttava välittömästi tahriintunut vaateus. Iho pestään perusteellisesti saippualla ja vedellä tai käytetään hyväksyttyä ihonpuhdistusainetta. Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.

Roisheet silmiin

Poistettava piilolasit. Huuhdotaan runsaalla puhtaalla raikkaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan pitäen silmäluomia erillään. Yhteydenotto lääkäriin.

Nieleminen

Jos ainetta on nieltä, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso käytännön kokemus kohdassa 11.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Jos potilas on tajuton, hänet asetetaan elvytysasentoon ja otetaan yhteys lääkäriin.

Osio 5. Palontorjuntatoimenpiteet

5.1. Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusaineet

Vesisuihku.Jauhe

Sammutusaineet, joita ei saa käyttää turvallisuussyistä

Suuritehoinen paloruihku

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Vaaralliset palamistuotteet

Tulipalon sattuessa muodostuu vaarallisia palamistuotteita sisältävää paksua mustaa savua. Altistuminen hajoamistuotteille saattaa olla terveydelle vaarallista.

Vaaralliset hajoamistuotteet

Korkeissa lämpötiloissa voi syntyä vaarallisia hajoamistuotteita, kuten hiilidioksidia, hiilimonoksidia, savua ja dibentsyyliperoksidin yhteydessä betsolihappoa, bentsolia, difenyyliä, fenylibetsoaattia, sykloheksaaniperoksidien yhteydessä heksaanikarbonihappoa, sykloheksaania.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Palo- ja räjähdysvaarat

Tuote ei ole syttyvä.

Erityiset suojavarusteet ja ohjeet tulipalon varalta

Käytettävä sopivaa: Tulenkestävä suojapuku. Mikäli tarpeellista, käytettävä paineilmalaitteita tulipalon sammutuksessa. Sammutusvesien ei saa antaa päästä viemäreihin tai vesistöihin.

Osio 6. Toimenpiteet onnettomuspäästöissä

6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Pidä etäällä sytytyslähteistä. Tuuleta tila huolellisesti. Vältettävä pölyn hengittämistä.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä tuotteen pääsy viemäristöön. Mikäli tuotetta joutuu vesistöön tai viemäriin, ota yhteys viranomaisiin paikallisten säännösten mukaisesti. Vältä haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjä mahdollisimman paljon.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Siivoa ympäristöön päässyt materiaali kuivana pölynimurilla tai kosteana harjalla ja kerää säiliöön paikallisten määräysten mukaisesti tapahtuvaa jätteidenkäsittelyä varten. Älä harjaa kuivana, sillä muuten muodostuu pölyä! Käytettävä sopivaa pölynimuria.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Noudata suojatoimenpiteitä (ks. kappaleet 7 ja 8).

Osio 7. Käsittely ja varastointi

Henkilöitä, joilla on ihon herkistymisongelmia tai astmaa, allergiaa, kroonisia tai uusiutuvia hengityselinsairauksia, ei tule laittaa työskentelemään mihinkään työvaiheeseen, jossa tätä seosta käytetään. On suositeltavaa, että pyydetään pätevää työsuojelualan ammattilaista arvioimaan työntekijöitä, joilla on iho- tai hengityselinsairauksia, ennen kuin tällainen henkilö altistuu kovettumattomalle tuotteelle.

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Ohjeet turvalliseen käsittelyyn

Estettävä syttyvien ja räjähtävien pölyjen muodostuminen sekä ilman raja-arvojen ylitys. Materiaali saattaa saada staattisen sähkövarauman. Käytä vain maadoitettuja säiliöitä. Suosittelemme käyttämään antistaattista vaatetusta ja jalkineita. Eristettävä avoliekeistä, kuumista pinnoista ja sytytyslähdeistä. Tupakoinnin, syömisen ja juomisen tulee olla kiellettyä käyttöalueella. Valaistuksen ja sähkölaitteiden on vastattava DIN VDE 0165:n määräyksiä, jotta pölyn ja kuumien pintojen, sytytyskipinöiden tai muiden sytytyslähdeiden välinen kosketus voidaan estää. Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8. Noudata lakisääteisiä suojaturvallisuusäännöksiä. Jos aine on päällyste, kuivaa päällystettä ei saa hioa, polttoleikata, juottaa tai hitsata ilman, että käytetään tarkoituksenmukaista hengityssuojainta tai tarkoituksenmukaista ilmanvaihtoa ja suojakäsineitä.

Palo- ja räjähdysuojaukset

Älä tyhjennä säiliötä paineella; ei painesäiliö! Säilytä tuotetta aina säiliöissä, jotka vastaavat alkuperäistä säilytysastiaa.

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Turvallisuusvaatimukset varastolle ja säiliöille

Noudatettava etiketin ohjeita. Varastoidaan 5 - 25 °C:n lämpötilassa kuivassa, hyvin tuuletetussa paikassa, erillään lämpö- tai syttymislähteistä ja suorasta auringonpaisteesta. Tupakointi kielletty. Asiattomien pääsy estettävä. Avatut astiat tulee sulkea huolellisesti ja säilyttää pystyasennossa vuotojen estämiseksi.

Yhteisvarastointiohjeet

Ei saa varastoida syttyvien aineiden lähellä. Ei saa säilyttää yhdessä räjähteiden, paine- ja nestekaasujen, aerosolien, syttyvien nesteiden, hapettavien tuotteiden, palamattomien myrkyllisten tuotteiden ja tartuntavaarallisten tuotteiden kanssa.

7.3. Erityinen loppukäyttö

Katso liitteessä esitetyt altistumisskenaariot.

Osio 8. Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

Henkilöitä, joilla on ihon herkistymisongelmia tai astmaa, allergiaa, kroonisia tai uusiutuvia hengityselinsairauksia, ei tule laittaa työskentelemään mihinkään työvaiheeseen, jossa tätä seosta käytetään.

8.1. Valvontaa koskevat muuttujat

DNEL

Tietoa ei ole käytettävissä.

PNEC

Tietoa ei ole käytettävissä.

Yhteisön/kansalliset työperäisen altistuksen raja-arvot

CAS-Nro.	Kemiallinen nimi	Lähde	Aika	Tyyppi	Arvo	Nota
94-36-0	Bentsoyyliperoksidi		15 min	HTP15	10 mg/m ³	
			8 h	HTP8	5 mg/m ³	

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Lisäohjeet koskien teknisiä laitteita

Vältettävä pölyn hengittämistä. Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta. Tämä tulee saavuttaa tehokkaalla normaalilla ilmastoinnilla ja - mikäli käytännössä mahdollista - paikallisimua käyttäen. Mikäli tämä ei riitä pitämään pölynmuodostusta ilman raja-arvojen alapuolella, on käytettävä soveltuvaa hengityssuojalaitetta.

Suojaimet

Henkilökohtaista suojavarustusta tulisi käyttää estämään kosketus silmien, ihon ja vaatekannan kanssa.

Hengityksensuojaus

Mikäli pölynmuodostus ylittää ilman raja-arvot, käytettävä hyväksyttyä hengityssuojalaitetta.

Käsiensuojaus

Itse tuotteelle ei tunneta suojakäsineiden läpäisyäikää. Esiitettyä suojakäsineateriaalia suositellaan valmisteen sisältämien aineiden perusteella.

Käsineateriaali	Käsineen paksuus	Läpäisy aika
Nitriilikumi	0.33 mm	> 240 min

Tarkistettava aina, että suojakäsineet täyttävät työpaikkakohtaiset vaatimukset (joihin kuuluvat mekaaninenkestävyys, tuotteen siedettävyys, antistaattiset ominaisuudet). Suojaksi aiottuun tarkoitukseen (esim. suihkutussuojaksi) on käytettävä nitrilisuojakäsineitä, jonka kemiallinen kestävyys on ryhmää 3 (esim. Dermatril® käsine). Saastutuksen jälkeen käsine on vaihdettava. Jos ei voida välttää käsien joutumista tuotteeseen (esim. Huollon tai korjauksen yhteydessä), on käytettävät butyyli- tai fluorikumikäsineitä. Kun käsineet toimitetaan valmistajalta, k.o. aineen läpikäymisaika voidaan saada tämän SDS:n luvusta 3. Terävereunaisten esineiden kanssa työskennellessä käsineet voivat vahingoittua ja tulla kelvottomiksi. Noudata käsineiden valmistajan ohjeita ja tietoja koskien niiden käyttöä, säilytystä, hoitoa ja vaihto-ohjeita. Suojakäsineet on vaihdettava välittömästi vahingoittumisen jälkeen tai kun ensimmäiset kulumisen merkit havaitaan.

Silmiensuojaus

Mikäli pölynmuodostusta on odotettavissa, käytettävä suojalaseja.

Ihonsuojaus / Kehon suojaus

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta. Valitse suojavaatetus huolella.

Erityisiä suojautumis- ja hygieniaohjeita

Iho pestään perusteellisesti saippualla ja vedellä tai käytetään hyväksyttyä ihonpuhdistusainetta. Älä käytä orgaanisia liuottimia!

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Estettävä tuotteen pääsy viemäristöön. Ympäristötietoja saat kohdasta 12

Osio 9. Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto

Muoto: kiinteä Väri: punainen

Turvallisuustietoja

	Arvo	Menetelmä
Leimahduspiste	Ei määritettävissä.	
Itsekkiihtyvän hajoamisen lämpötila (SADT)	50 °C	
Syttymislämpötila	Ei määritettävissä.	DIN 51794
Kiehumispiste/kiehumisalue	Ei määritettävissä.	
Räjähdyksraja, alempi	Ei määritettävissä.	
Räjähdyksraja, ylempi	Ei määritettävissä.	
Höyrynpaine	1,0 hPa	
Suhteellinen tiheys	1,3 g/cm ³	DIN 53217/ISO 2811
Vesiliukoisuus	huomattavasti	
Viskositeetti (23 °C)	> 100 s	ISO 2431-1993 6 mm
Liuottimen erotuskoe	Ei määritettävissä.	ADR/RID
Haihtuvia aineosia (poissulkien vesi)	0,0%	Peruste Höyrynpaine >= 0.01 kPa
pH	ei määritettävissä	

9.2. Muut tiedot

Ei lisätietoja.

Osio 10. Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1. Reaktiivisuus

Säilytettävä erillään hapettimista, voimakkaan happamista ja emäksisistä aineista eksotermisten reaktioiden välttämiseksi.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on kemiallisesti pysyvä.

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Liutinhöyryt voivat suljetussa tai huonosti tuulettuvassa tilassa muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

ei vaadita normaalissa käytössä

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei tunneta.

Osio 11. Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Yleisiä huomautuksia

Tuotteesta haihtuvat liutinhöyryt ärsyttävät silmiä ja hengityselimiä. Tuote kuivattaa ja ärsyttää ihoa. Tuotteen ruiskutussumun ja/tai hiomapölyn toistuva tai G49pitkäaikainen ihokosketus voi aiheuttaa ihottumaa. Valmiste on arvioitu vaarallisia valmisteita koskevan direktiivin 1999/45/EY tavanomaisen menettelyn mukaan ja sen myrkyllisyysominaisuudet on luokiteltu sen mukaisesti. Tarkat tiedot, ks. kohdat 2 ja 3.

Kokemusperäisiä tietoja

Nieleminen saattaa aiheuttaa pahoinvointia, ripulia, oksentelua, maha-suolikanavan ärsytystä ja kemiallisen keuhkokuumeen. Tuotteesta haihtuvien liutehöyryjen tai ruiskutussumun toistuva ja/tai pitkäaikainen hengittäminen voi vahingoittaa keskushermostoa. Lyhytaikainen suuri altistus vaikuttaa huumaavasti ja voi aiheuttaa päänsärkyä ja pahoinvointia. Oireita ja merkkejä ovat mm. päänsärky, huimaus, väsymys, lihaskrampit, uneliaisuus ja äärimmäisissä tapauksissa tajuttomuus. Liuottimet saattavat aiheuttaa joitakin edellä mainituista vaikutuksista imeytyttyään ihon lävitse. Pitkä tai toistuva ihokosketus poistaa ihoa suojaavan rasvakerroksen ja voi aiheuttaa ei-allergisia ihovaurioita (ärsytysihottumaa) ja/tai vahingollisen aineen imeytymistä.

Herkistyminen

Sisältää: Bentsoyyliperoksidi. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.

Osio 12. Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

Tuotteita tulee aina käsitellä huolellisesti, eikä niitä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön. Tämän osion tiedot ovat yhdenmukaisia tarkastamishetkellä saatavien kemiallisen turvallisuuden raporttien tietojen kanssa.

12.1. Myrkyllisyys

Tietoa ei ole käytettävissä.

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Tietoa ei ole käytettävissä.

12.3. Biokertyvyys

Tietoa ei ole käytettävissä.

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Tietoa ei ole käytettävissä.

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Saatavilla olevien tietojen mitään ainesosaa ei ole luokiteltu tähän vaaraluokkaan (katso kohta 3).

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

Valmiste evaluoitiin valmistedirektiivin 1999/45/EY tavanmukaisen menetelmän mukaan eikä sitä luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi, vaikka se sisältää ympäristölle vaarallisia materiaaleja. Katso yksityiskohtia osasta 3 ja 15.

Imeytyneet organisesti sitoutuneet halogeenit (AOX)

Tuote ei sisällä AOX-pitoisuuteen vaikuttavia organisesti sitoutuneita halogeeneja.

Osio 13. Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Hävittäessä ainetta otetaan huomioon paikallisten viranomaisten määräykset.

Tuote

Suosituksia:

Jätteen käsittelymenetelmäksi suositellaan jäte-energian talteenottoa. Voidaan viedä kaatopaikalle tai polttaa, mikäli paikalliset säädökset sallivat.

08 01 11

maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita

Puhdistamattomat pakkaukset

Suosituksia:

Tuotteen jäänteistä puhdistetut astiat on romutettava tai toimitettava kierrätykseen. Riittämättömästi tyhjennetyt astiat ovat ongelmajätettä (ongelmajätteen koodi 150110).

Osio 14. Kuljetustiedot

Kuljetuksessa on noudatettava seuraavia määräyksiä: ADR maantiekuljetuksessa, RID rautatiekuljetuksessa, IMDG merikuljetuksessa ja ICAO/IATA ilmakuljetuksessa.

ADR/RID (Maakuljetukset)

Rahtikirjan mukainen nimitys: ORGAANINEN PEROKSIDI TYYPPI E, KIINTEÄ
(Bentsoyyliperoksidi)
YK-numero: 3108
vaaraluokka: 5.2
lisävaaraluokka: Ei määritettävissä.
Ympäristövaarat: ei yhtään
Pakkausryhmä:
Vaaran tunnusnumero: D
Erikoisehto:
Kemler Koodi:

IMDG (Merikuljetukset)

Rahtikirjan mukainen nimitys: ORGAANINEN PEROKSIDI TYYPPI E, KIINTEÄ
(Bentsoyyliperoksidi)
YK-numero: 3108
vaaraluokka: 5.2
lisävaaraluokka: Ei määritettävissä.
Ympäristövaarat: ei yhtään
Pakkausryhmä:
Meriä saastuttava aine: ei
EmS: F-J,S-R

ICAO/IATA (Ilmakuljetukset)

Rahtikirjan mukainen nimitys: ORGAANINEN PEROKSIDI TYYPPI E, KIINTEÄ
(Bentsoyyliperoksidi)
YK-numero: 3108

vaaraluokka:	5.2
lisävaaraluokka:	Ei määritettävissä.
Ympäristövaarat:	ei yhtään
Pakkausryhmä:	

Osio 15. Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Tietoa ei ole käytettävissä.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Seokselle ei tehty turvallisuusarviointia.

Osio 16. Muut tiedot

Kohdassa 3 esiintyvät R-lausekkeet kokonaisuudessaan ja numeroineen

R3	Erittäin helposti räjähtävää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.
R36	Ärsyttää silmiä.
R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R62	Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä.
R63	Voi olla vaarallista sikiölle.
R7	Aiheuttaa tulipalon vaaran.

Kohdassa 3 esiintyvät H-lausekkeet kokonaisuudessaan ja numeroineen

H214	
H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H361	Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä tai vaurioittavan sikiötä joutuessaan iholle.
H361d	Epäillään vaurioittavan sikiötä.
H411	Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Tiedot otettu hakuteoksista ja kirjallisuudesta.

Aine nro.	CAS nro: www.cas.org/EO/regsys.html EC nro: http://ecb.jrc.it/esis/index.php?PGM=ein
Aineet, jotka ovat direktiivissä 67/548/ETY tarkoitettuja terveydelle tai ympäristölle vaarallisia aineita.	http://ecb.jrc.it/existing-chemicals/ http://ecb.jrc.it/classification-labelling/ http://toxnet.nlm.nih.gov/cgi-bin/sis/htmlgen?HSDB http://www.cdc.gov/niosh/ipcs/icstart.html
Muita määräyksiä, rajoituksia tai kieltoja	Direktiivi 76/769/EY Direktiivi 98/24/EY Direktiivi 90/394/EY Direktiivi 793/93/EY Direktiivi 1999/45/EY Direktiivi 2006/8/EY EUR-LEX: http://europa.eu.int/eur-lex/lex
Altistuksen raja-arvo puhtaalle aineelle	http://osha.europa.eu/OSHA

Koulutukseen liittyviä ohjeitaDirektiivi 76/769/EY
Direktiivi 98/24/EY**Lisätietoja**

Tässä tuoteturvatiedotteessa mainitut tiedot vastaavat nykyistä tietämystämme ja kansallista ja EY-lainsäädäntöä. Tuotetta ei saa käyttää ilman kirjallista lupaa muuhun kuin kappaleessa 1 mainittuun käyttötarkoitukseen. Käyttäjä on velvollinen noudattamaan kaikkia välttämättömiä lakisäännöksiä. Tuotetta saavat käsitellä vain 18 vuotta täyttäneet henkilöt, joille on riittävästi tiedotettu työtavoista, tuotteen vaarallisista ominaisuuksista ja tarvittavista varotoimenpiteistä. Tässä tuoteturvatiedotteessa mainitut tiedot koskevat tuotteemme turvaavaatimuksia eikä niissä taata tuotteen ominaisuuksia.

Tiedote versio

Versio	Muutokset
6.4	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Muutettu viimeksi: 2011-04-14

Liite - Altistumisskenaariot

Exposure scenarios for industrial and professional use of coating material

The exposure scenario provides specific information on how a hazardous substance (in a mixture) is to be managed and controlled. It considers specific conditions of use, in order to ensure that a use is safe to humans and the environment. Identified risk management measures are to be implemented unless the downstream user is able to ensure safe use in a diverging way.

1. Exposure scenario (type 1) for non-spray application of activators

Free short title:

Industrial or professional application of activator for putty (professional use in close to industrial setting)

Systematic title based on use descriptors:

Toimiala	SU 3, SU 22
Tuoteluokka	PC9b
Prosessiluokka	PROC 4 (covering PROC 2), PROC 5 (covering PROC 3), PROC 8a (covering PROC 8b), PROC 10
Ympäristöpäästöluokat	ERC 4, ERC 5

Activities covered:

Preparing (adding activator), transferring/loading, application of activated putty, drying and curing of activated putty

Contributing scenarios:

PROC 4 (covering PROC 2)	Applicable for: Drying and curing of coatings
PROC 5 (covering PROC 3)	Applicable for: Adding of activator
PROC 8a (covering PROC 8b)	Transfer of substance or preparation (charging/discharging)
PROC 10	Applicable for: Application with a putty knife

Assessment method:

ECETOC TRA version 2.0
DuPont Expert judgement (EJ)

2. Operational conditions and risk management measures

2.1. Contributing environmental scenario

Preparing, transferring/loading, application of activated putty, drying and curing of activated putty

Prosessiolosuhteet

No transfer to process waste water stream; specific assessment of environmental exposure obsolete

2.2. Contributing worker scenarios

Preparing, transferring/loading, application of activated putty, drying and curing of activated putty

	PROC	DOA	LEV/TRV	RPE	DPE
Sekoittaminen	5 (covering 3)	> 4 h	TRV	ei	yes level 2
Transferring	8a (covering 8b)	> 4 h	TRV	ei	yes level 2
Applying with putty knife	10	> 4 h	TRV	ei	yes level 2
Curing	4 (covering 2)	> 4 h	TRV	ei	yes level 2

Further specification

Above parameters represent standard (default) assumptions according to CEPE templates for operational conditions

3. Exposure estimation and reference to its source

Exposure assessment bases on initial scenarios for the used chemicals in this preparation as provided by manufacturers and importers. Identification of a lead substance indicator per route is based on the DPD+ methodology, taking into account content, volatility and hazard characteristics. Use of the mixture is considered safe when conditions for safe use of the lead substance indicator are respected. Risk assessment is not applicable as long as no initial exposure scenarios are available.

3.1. Environmental assessment

No relevant ecotoxicological impact expected; specific description and assessment of environmental exposure obsolete;

3.2. Worker assessment

No relevant toxicological impact expected; specific description and assessment of worker exposure obsolete;

Further specification

Above exposure assessment is performed for coating material as supplied. Exposure assessment requires adaptation to ready for use mixture (addition into putty) Hazards of activator compounds are obsolete after curing of putty

4. Guidance to downstream user to evaluate whether he works inside the boundaries set by the exposure scenario

By variation of operational conditions and risk management measures (scaling), a downstream user can check whether he works inside the exposure scenario boundaries.

Standard scaling can be based on exposure modifying factors as used by ECETOC TRA which are listed below.

$$RCR(s) = RCR(o) * EMF(s)/EMF(o)$$

RCR(s) shall be < 1

RCR(s) = scaled risk characterisation ratio; RCR(o) = original risk characterisation ratio (in part 3)

EMF(s) = exposure modifying factor selected for scaling; EMF(o) = original exposure modifying factor (in part 3)

Scaling may be used consecutively for multiple determinants.

Example: No technical room ventilation for mixing of tints (EMF(o) = 0.3), duration of activity restricted to 1 h/d (EMF(s) = 0.2)

Specific scaling may be based on measured values at the individual site.

Content % range	Content Factor	DOA h	DOA Factor	Respiratory protection equipment	Factor	Skin protection equipment	Factor
> 25	1	> 4	1	No RPE	1	No gloves	1
5 - 25	0.6	1 - 4	0,6	Filter mask	0,1	Suitable gloves	0,2
1 - 5	0.2	0,25-1	0,2	Air-fed mask	0,05	Resistant gloves, training	0,1
< 1	0.1	<0,25	0,1			Resistant gloves, specific training	0,05
						Resistant gloves, specific training, intensive supervision	0,02

PROC	TRV	LEV Ind	LEV Pro	LEV Derm
2	0.3	0.1	0.2	0.1
3	0.3	0.1	0.2	0.1
4	0.3	0.1	0.2	0.1
5	0.3	0.1	0.2	0.005
8a	0.3	0.1	0.2	0.01
8b	0.3	Sol 0.05	Sol 0.2	0.1
8b	0.3	Vol 0.03	Vol 0.1	0.1
10	0.3	0.1	0.2	0.05

PROC	Factor	PROC	Factor (Prof.)	Factor (Ind.)
4 (high volatility)	1	2 (high volatility)	0.2	0.5
5 (high volatility)	1	3 (high volatility)	0.2	0.4
8a (high volatility)	1	8b (high volatility)	0.5	0.6
4 (medium volatility)	1	2 (medium volatility)	0.4	0.5
5 (medium volatility)	1	3 (medium volatility)	0.25	0.5
8a (medium volatility)	1	8b (medium volatility)	0.5	1
4 (low volatility)	1	2 (low volatility)	0.5	0.2
5 (low volatility)	1	3 (low volatility)	0.3	0.6
8a (low volatility)	1	8b (low volatility)	0.4	0.5

Good practice advice

Use by private end consumers (SU 21) not considered as product is assigned for professional use only

Wide dispersive use (ERC 8a-8f) not assessed as professional use in paintshops is considered as non dispersive

No relevant substance transfer expected to marine water, sediment, or soil

Ingestion (oral route) not assessed as not considered to occur in case of industrial / professional use

Exposure assessment is performed for coating material as supplied.

Adaptation may be required for ready for use mixture.

Loss during service life negligible, in any case less than 1 %

Waste stage not assessed as incineration / biological treatment of waste and safe deposition of inert residues is assumed

Use for coating of toys, articles designed for prolonged skin contact or indirect food contact needs further assessment

No SVHC above declaration threshold contained unless disclosed in section 3 of SDS

Following advice shall be pursued as long as exposure assessment in part 3 does not contain sufficient information

Recommendation to use technical room ventilation.

Advice to wear skin/eye protection as standard RMM due to risk of splashes/droplets.

Advice to provide spill retention system according to applicable regulation.

Standardised use descriptors according European Chemical Agency (EChA) Guidance on information requirements and chemical safety assessment, chapter R.12

SU 3	Teolliset käytöt: Aineiden käyttö sellaisinaan tai valmisteissa teollisuustoimipaikoissa
SU 22	Ammattikäytöt: Julkinen sektori (hallinto, koulutus, viihde, palvelut ja ammattilaiset)
PC9b	Täyteaineet, kitit, kipsit, muovailuvaha
PROC 2	Käyttö suljetussa jatkuvassa prosessissa, jossa esiintyy satunnaista hallittua altistumista
PROC 3	Käyttö suljetussa eräprosessissa (synteesi tai formulointi)
PROC 4	Käyttö eräprosesseissa ja muissa prosesseissa (synteesi), joissa on altistumisen mahdollisuus
PROC 5	Sekoittaminen valmisteiden ja esineiden formulointiin liittyvissä eräprosesseissa (monivaiheinen ja/ tai merkittävä kosketus)
PROC 8a	Aineen tai valmisteen siirtäminen säiliöihin tai säiliöistä yleistiloissa
PROC 8b	Aineen tai valmisteen siirtäminen säiliöihin tai säiliöistä erillisissä tiloissa
PROC 10	Levittäminen telalla tai siveltimellä
ERC 4	Jalostuksen apuaineiden teollinen käyttö prosesseissa ja tuotteissa mutta ei esineiden osana
ERC 5	Teollinen käyttö, joka johdattaa matriisiin sisällytettiin

Glossary

SU	Toimiala
PC	Tuoteluokka
PROC	Prosessiluokka
ERC	Ympäristöpäästöluokat
AC	Esineluokka
CEPE	European council of producers and importers of paints, printing inks and artists' colours
OC	Operational condition
DOA	Duration of activity
LEV	Local exhaust ventilation
TRV	Technical room ventilation
RMM	Riskinhallintatoimenpiteet
RPE	Respiratory protection equipment
DPE	Dermal protection equipment
SVHC	Substance of very high concern
LSI	Lead substance indicator
DNEL	Johdettujen vaikutuksettomien altistustasojen
DMEL	Derived minimum effect level
ECETOC TRA	Targeted risk assessment as proposed by European center for ecotoxicology and toxicology of chemicals
RCR	Risk characterisation ratio